Rovaniemen kaupungin poikkeusolojen johtosääntö

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 20.11.2006 § 545, liite 1
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 18.12.2006 § 108, liite 1

1 § SOVELTAMINEN

Tätä johtosääntöä sovelletaan Rovaniemen kaupungissa yhteiskunnan häiriö- ja poikkeustilanteissa sekä niihin varautumisessa.

Poikkeustilanteiden johtosäännön toimivaltuuksia voidaan käyttää vain sellaiseen tarkoitukseen, joka on välttämätöntä tämän johtosäännön tavoitteiden saavuttamiseksi.

2 § HÄIRIÖ- JA POIKKEUSTILANTEET

Pelastuslain ja valmiuslain mukaan kunnan tulee osallistua ja varautua pelastustoimintaan sekä etukäteisvalmisteluin muin toimenpitein varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusolosuhteissa.

Yhteiskunnan häiriö- ja poikkeustilalla tarkoitetaan tässä johtosäännössä tapahtumia tai tilanteita, jotka edellyttävät kaupungin johtamisessa tai palvelutuotannossa normaalioloista poikkeavia toimenpiteitä, tehtäviä ja toimivaltuuksia.

3 § VALMIUSTILAT

Poikkeustilanteissa ja varautumisessa käytetään seuraavia valmiustiloja:

1. Perusvalmius
2. Johtamisvalmius
3. Tehostettuvalmius
4. Täysvalmius

1. Perusvalmius on valmiustila, jossa toimitaan normaaliaikana.

2. Johtamisvalmius on valmiustila, jossa kaupunginjohtajan nimeämillä henkilöillä on paikallaolovelvollisuus tai velvoite saapua määräajassa työpaikalle. Johtamisvalmiudessa olevat henkilöt nimeää kaupunginjohtaja ja päättää kunkin henkilön osalta määräajan saapua työpaikalle.

   Toimivaltuudet määräytyvät poikkeustilanteiden johtosäännön 5 §:n mukaisesti.
   Johtamisvalmiuteen siirrytään kaupunginjohtajan päätöksellä.

   Toimialaa tai laitosta koskevaan johtamisvalmiuteen siirrytään kyseisen organisaation johtajan päätöksellä ja toimivaltuudet määräytyvät tällöin normaaliolojen toimivaltuuksien mukaisesti.

3. Tehostettu valmius on valmiustila jossa kaupungin hallinto ylläpitää jatkuvaa johtamisvalmiutta. Toimintaa on tehostettu tarkoituksena hallita uhkaava tai jo syntynyt poikkeustilanne.
   Toimivaltuudet määräytyvät poikkeustilanteiden johto-säännön 5 §:n mukaisesti.

Tehostetusta valmiudesta on mahdollista siirtyä täysvalmiuteen lyhyessä ajassa. Tehostettuun valmiuteen siirrytään kaupunginjohtajan päätöksellä.

4. Täysvalmiudessa kaikki kaupungin voimavarat on otettu käyttöön ja kaupunki keskittyy tilanteen vaikutusten ehkäisemiseen ja tilanteesta selviytymiseen.

Toimivaltuudet määräytyvät poikkeustilanteiden johtosäännön 5 §:n mukaisesti. Täysvalmiuteen siirtyminen edellyttää valtioneuvoston ja tasavallan presidentin antamaa asetusta poikkeusoloista.

4 § POIKKEUSOLOJEN ORGANISAATIO

4.1 LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO POIKKEUSOLOISSA

Kaupunginhallintoa poikkeustilanteissa johtaa kuntalain 1§ mukaan asukkaiden valitsema valtuusto. Kaupunginhallitus ja lautakunnat toimivat poikkeustilanteissa perusvalmiustilan mukaisesti. Kaupunginvaltuuston toiminnasta sekä kaupungin-hallituksen ja lautakuntien tehtävistä valtioneuvosto voi valmiuslain perusteella säätää erikseen.

4.2 POIKKEUSOLOJEN JOHTORYHMÄ

Poikkeustilanteissa kaupungin omaa toimintaa johtaa kaupunginjohtajan nimeämä ja johtama poikkeusolojen johtoryhmä, joka on peruskokoonpanoltaan seuraava: kaupunginjohtaja, peruspalvelujohtaja, tekninen johtaja, hallintopäällikkö, lääkintäpäällikkö, talouspäällikkö, tiedotuspäällikkö, rakennuspäällikkö, vesihuoltopäällikkö, energiapäällikkö, jätehuoltopäällikkö, tietohallintopäällikkö ja valmiuspäällikkö. Johtoryhmään kuuluvat pysyvinä asiantuntijoina yhdysupseeri ja pelastuslaitoksen edustaja.

Poikkeustilanteissa johtoryhmä vastaa poikkeustilanteiden järjestelyistä ja ohjaa voimavaroja eri hallintokunnille kriisitilanteiden vaatimusten mukaisesti. Kaupungin poikkeusolojen johtoryhmän kokouksissa kaupunginjohtaja tekee päätökset asianomaisen toimialajohtajan esityksestä.

Valmiuslain 28§:ssä mainittu valmiustoimikunta koostuu poikkeusolojen johtoryhmästä, joka kutsuu kokouksiinsa tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Muilta osin kaupungin organisaatio on poikkeustilanteissa perusvalmiustilan mukainen.

4.3 POIKKEUSOLOJEN VIESTI- JA TILANNETOIMISTO

Poikkeusolojen johtoryhmän tukena toimii tarvittaessa kaupunginjohtajan nimeämä viesti- ja tilannetoimisto. Toimiston tehtävänä on huolehtia viestiliikenteestä ja tilannekuvan ylläpitämisestä sekä johtokeskuksen ruokahuollon järjestäminen. Viesti- ja tilannetoimiston kokoonpano on vuoromestarit (3), merkitsijät (3), viestittäjät (3) ja keittiömestarit (2). Viesti- ja tilannetoimistoa johtaa valmiuspäällikkö.

4.4 POIKKEUSOLOJEN VÄESTÖNSUOJELUORGANISAATIO

Väestönsuojelun ja pelastustoiminnan tukemista varten kaupungilla tulee olla tarpeellinen määrä toimialakohtaisesti nimettäviä pelastus- ja raivausryhmiä.

5 § POIKKEUSOLOJEN JOHTORYHMÄN JÄSENTEN TEHTÄVÄT

Poikkeusolosuhteissa johtoryhmän toimivaltuudet ja tehtävät määräytyvät kaupunginhallituksen päättämän erillisen poikkeusolojen johtoryhmän työjärjestyksen perusteella.

6 § VALMIUSPÄÄLLIKKÖ

Perusvalmiustilassa Rovaniemen kaupungin valmiuspäällikön tehtävänä on:

1. Koordinoida valmiussuunnittelua
2. Kehittää ja ylläpitää yhteistoimintaa eri turvallisuusviranomaisten välillä
3. Ylläpitää kaupungin turvallisuustilannekuvaa
4. Valvoa ja ohjata toimialojen valmiussuunnistelua sekä siihen liittyvää koulutusta
5. Valmiuspäälliköllä on kaupungin viranomaisena oikeus saada tietoja kaupungin turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvistä asioista.
6. Turvallisuustilanteen niin vaatiessa saatettava uhkatilanne kaupunginjohtajan sekä ao. osaston tai konserniyhtiön tietoon.

7 § VALMIUS- JA PELASTUSSUUNNITELMAT

Valmiuslain 40§:n perusteella Rovaniemen kaupungin sekä ja kaupunkikonsernin laitosten ja yhtiöiden tulee varautua mahdollisiin poikkeustilanteisiin suunnittelemalla toimintansa etukäteen valmiussuunnitelmilla.

Valmiussuunnittelua johtaa ja valvoo kaupunginhallitus. Valmiussuunnitelma tarkistetaan kerran vuodessa ja aina, kun turvallisuusympäristössä tapahtuu olennaisia muutoksia.

Valmissuunnittelun johtamisesta sekä yhteistoiminnan järjestämisestä vastaavat kaupunginjohtaja sekä apulaiskaupunginjohtajat kaupunginhallituksen hyväksymän tehtäväjaon mukaisesti.

Valmiussuunnittelussa osastot sekä konserniyhtiöt arvioivat toimintansa uhkatekijät ja laativat toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat eri tilanteiden varalle sekä varautuvat organisaation toiminnan jatkuvuuden ylläpitämiseen eri uhkatilanteissa.

Pelastuslain 8§:n perusteella Rovaniemen kaupungin toimitiloista ja rakennuksista vastaavien ja haltijoiden tulee laatia kirjalliset pelastussuunnitelmat, joista käyvät ilmi omatoimisen varautumisen järjestelyt.

Valmiussuunnitelmien ja pelastussuunnitelmien mukaisia toimintavalmiuksia tulee ylläpitää ja harjoitella säännöllisesti. Valmiussuunnittelu- ja pelastussuunnitelmien laatimisvastuiden tulee sisältyä myös osastojen ja konserniyhtiöiden mahdollisiin alihankintasopimuksiin.

Kaupungin valmiussuunnittelua ohjataan erillisellä valmiusohjeella, jolla määritellään yksityiskohtaisemmin, miten kunnallisten palvelujen turvaaminen tulee suunnitella poikkeustilanteiden varalle. Valmiusohjeesta päättää kaupunginhallitus.

Valmiuspäällikkö kokoaa ja säilyttää toimialakohtaiset suunnitelmat sekä laatii koko kaupunkia kattavan valmiussuunnitelman.

8 § PELASTUSTOIMINNAN JA VÄESTÖNSUOJELUN JOHTAMINEN

Lapin pelastuslaitos johtaa pelastustoimintaa ja väestönsuojelua kaupungin alueella.
Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä osallistuu tarvittaessa pelastustoimen johtoryhmän työskentelyyn.
Pelastuslain 6 §:n perusteella kunnan eri toimialoista vastaavat virastot ja laitokset ovat pelastusviranomaisten ohella velvollisia osallistumaan pelastustoimintaan ja väestönsuojeluun siten kuin niiden tehtävistä kunkin toimialan säädöksissä tai muussa lainsäädännössä säädetään

9 § OSASTOJEN JA KONSERNIYHTIÖIDEN ERITYSTEHTÄVÄT POIKKEUSTILANTEIDEN VARALTA

Osastoille ja konserniyhtiöille voidaan antaa erityistehtäviä varautumisessa poikkeustilanteiden varalle. Erityistehtävät määritellään valmiusohjeessa.

10 § VOIMAANTULO

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1.1.2007.